

Aika 23.03.2026, klo 08:15 - 08:38

Paikka Varsinais-Suomen liitto, kokoushuone Tammi / Teams

Käsitellyt asiat

- § 12 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 13 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 14 Lausunto Maaria-Ilmaristen osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmista**
- § 15 Lausunto Ruskon eteläosan osayleiskaavasta**
- § 16 Lausunto Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Turun Topinojan Jätekeskuksen muutoshankkeen YVA-menettelytarpeesta**
- § 17 Lausunto Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko - Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen YVA-ohjelmista**
- § 18 Lausunto Oripään Varsinais-Suomen biojalostamon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta**
- § 19 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 20 Muut asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Aarne Lehtonen, etänä, puheenjohtaja
Sari Pesonen, etänä, 1. varapuheenjohtaja
Mikko Aaltonen, etänä
Juha Hellstén, etänä
Talvikki Jori, etänä, saapui 08:17
Jari-Matti Väikkynen
Anna-Leena Yli-Jama

Muut saapuvilla olleet

Pekka Kuusisto
Saku Nikkanen
Juhani Pilpola
Ville Valkonen, etänä 8.15 - 8.27, läsnä 8.27 - 8.38
Maijastiina Vilenius, kaavoitussihteeri, sihteeri
Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja, esittelijä
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Arttu Koskinen, erikoissuunnittelija
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Heli Mäkynen, johdon assistentti
Kaisa Äijö, maakunta-arkkitehti

Allekirjoitukset

Aarne Lehtonen
Puheenjohtaja

Maijastiina Vilenius
Sihteeri

§ 12

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Hyväksytään jäsenille toimitettu esityslista kokouksen käsittelyjärjestykseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 13

Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirjat hyväksytään ja tarkastetaan sähköisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Kokouksen puheenjohtaja tarkastaa pöytäkirjan sähköisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 14

Lausunto Maaria-Ilmaristen osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmista

VSLDno-2026-24

Turun ja Liedon kaavoitukset ovat 26.1.2026 pyytäneet lausuntoa Maaria-Ilmarisen osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmaehdotuksista 20.3.2026 mennessä.

Aiempi käsittely

Maaria-Ilmaristen osayleiskaavan valmistelu on ollut pitkä ja vaiheittain edennyt prosessi, jonka aikana Varsinais-Suomen liitto on antanut lausuntonsa useissa eri valmisteluvaiheissa. Kaavatyö käynnistyi jo vuonna 2007, ja maankäyttöjaosto antoi ensimmäiset lausuntonsa vuonna 2010. Vuoden 2017 luonnosvaiheessa liitto totesi kaavan olevan huolellisesti ja havainnollisesti laadittu sekä alueen kulttuuri- ja luontoarvot hyvin tunnistava. Samalla todettiin, että kaavaratkaisu on johdonmukainen osa Turun kaupunkiseudun rakennemallin 2035 mukaista suunnittelua ja on tukenut Taajamien, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan valmistelua.

Vuonna 2022, kaavaehdotusten käsittelyn yhteydessä, liitto toisti arviot kaavan laadukkuudesta ja totesi, että prosessissa on hyvin huomioitu sekä rakennemallin tavoitteet että maakuntakaavan alueelle osoittamat merkinnät. Lisäksi korostettiin alueen merkitystä arvokkaana ja laajana lähivirkistys-kokonaisuutena sekä ulkoilureittien jatkuvuuden ja selkeän toteutuksen tärkeyttä koko alueella.

Kaavan ja suunnitelman tavoitteet

Työn tavoitteena on laatia Turun ja Liedon rajalle oikeusvaikuttainen osayleiskaava, jonka valmistelu käynnistyi jo vuonna 2007. Suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on Jäkärlän ja Ilmaristen palveluihin ja infrastruktuuriin tukeutuvan asutuksen hallittu lisääminen. Työ keskeytettiin vuonna 2010 kaupunkiseudun rakennemallin laatimisen ajaksi, ja sitä jatkettiin rakennemallin valmistuttua vuonna 2012. Samalla kaava-alueetta laajennettiin kattamaan myös taajamat, jotta maankäyttöä voitiin ohjata rakennemallin ja maakuntakaavan periaatteiden mukaisesti. Näiden linjausten mukaan uudet asuinalueet sijoitetaan taajamien yhteyteen, kun taas taajamien välinen alue säilytetään virkistyskäytössä. Ratkaisu tukee joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä sekä jalankulun ja pyöräilyn verkostojen kehittämistä.

Väestövaikutusten osalta kaava mahdollistaa Jäkärlään noin 500 uutta asukasta ja Ilmaristen ympäristöön noin 3700 uutta asukasta, jakautuen Turun ja Liedon kesken. Suunnittelualueen eteläosassa hevostoiminnan turvaaminen ja kehittäminen on ollut merkittävä tavoite, jota on edistetty varaamalla toiminnalle sekä nykyisiä että uusia alueita. Virkistysalueiden ja ulkoilureittien kehittäminen, mukaan lukien Maarian altaan hyödyntäminen virkistyskäytössä, on kulkenut rinnakkain osayleiskaavatyön kanssa erillisessä ulkoilureittisuunnitelmassa. Reittisuunnitelman tavoitteena on mahdollistaa ulkoilulain mukaiset reittitoimitukset myös niille alueille, joilla asemakaavoitusta ei ole lähivuosina odotettavissa.

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Ympäristöministeriön 23.8.2004 vahvistama Turun kaupunkiseudun maakuntakaava. Tämän lisäksi alueella on voimassa kaksi vaihemaakuntakaavaa eli Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava (hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018, määrätty tulemaan voimaan 27.8.2018) sekä Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja varojen vaihemaakuntakaava (hyväksytty maakuntavaltuustossa 14.6.2021, määrätty tulemaan voimaan 13.9.2021). Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta (A) vain Jäkärän ja Ilmaristen taajamien yhteydessä. Muilta osin suunnittelualue on pääosin virkistysaluetta (V) ja vähäisemmässä määrin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Maarian altaan itäreunalla on lisäksi yksi suojelualue (S).

Aurajoen ympäristö on osoitettu ”kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeäksi alueeksi”. Lisäksi suunnittelualueella on useita suojelukohteita.

Ilmaristen halki kulkee seututie tai pääkatu (Vanha Tampereentie) ja Jäkärän halki kulkee rautatie, jonka yhteyteen on osoitettu uusi raideliikennepaikka. Alueen eteläosassa Aurajoen rantavyöhykkeellä kulkee olemassa oleva suurjännitelinja. Aivan suunnittelualueen pohjoisreunassa kulkee uusi vesi-huoltolinja. Kyseessä on Virttaankankaalta tuleva tekopohjavesijohto, joka on jo toteutettu. Jäkärän uimapaikan itäpuolelle on osoitettu geologisesti arvokkaalla aluerajauksella pienehkö harjualue.

Lisätietoja:

[Maaria-Ilmaristen osayleiskaava 2035 | Turku.fi](#)

[Maaria-Ilmaristen ulkoilureittisuunnitelma | Turku.fi](#)

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin
maakunta-arkkitehti Kaisa Äijö
erikoissuunnittelija Arttu Koskinen

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää antaa Maaria-Ilmarisen osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmaehdotuksista seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että osayleiskaavaehdotus on laadittu huolellisesti. Kaavatyössä laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella laadittu ehdotus tarkentaa tarkoituksenmukaisesti maakuntakaavaratkaisua. Kaavatyön pitkä valmisteluprosessi näkyy siinä, että mitoitus perustuu Rakennemalli 2035 -työhön, johon kaavan tavoitevuosi on myös asetettu.

Kaupunkiseutusuunnitelma, joka on parhaillaan valmisteilla, tarkentaa jatkossa seudun tavoitteita muun muassa kasvun sijoittumisen sekä yhtenäisten

virikistysyhteyksien ja -alueiden osalta. Osayleis-kaavassa on tehty perusteellinen taustatyö alueen erityispiirteistä, kuten luonto-, virkistys- ja kulttuuriympäristöarvoista. Niiden pohjalta muodostettu maankäytön ratkaisu luo selkeän perustan myös tulevan kaupunkiseutusuunnitelman alueellisille linjauksille Maaria-Ilmarisen osalta. Alueen merkitys seudullisena, monipuolisena ja kulttuurisesti rikkaana luonto- ja virkistysalueena on huomattava, ja maatalous- ja metsätaloustalouden jatkuminen tukee tätä kokonaisuutta. Näin ollen tavoitevuotta voidaan pitää mahdollisesti tätäkin kaukaisempana, vaikka kaavaehdotuksen suhdetta kaupunkiseutusuunnitelmaan ei tässä vaiheessa prosessia voidakaan arvioida.

Maakuntakaavan taajamatoimintojen alue Ilmarisen Palovuoren ympäristössä mahdollistaisi asumisen laajemmin kuin mitä osayleiskaavassa esitetään. Osayleiskaavan ratkaisu lisää saavutettavien lähivirkistysalueiden määrää. Metsätaloustalouteilla tapahtuvat maisemamuutokset voivat tosin heikentää virkistysarvoa nopeasti ja muuttaa alueen luonnetta. Tästä syystä alueen esittäminen maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueena on jatkossakin perusteltua.

Maakuntakaavan virkistys- ja suojelualueiden sekä ulkoilureittien verkosto turvaa Turun kaupunkiseudun luonnon monimuotoisuutta, kytkeytyneisyyttä sekä virkistysalueiden riittävyttä ja jatkuvuutta. Osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmaehdotuksissa on tunnistettu alueen seudullinen merkitys ja täsmennetty maakuntakaavan merkintöjä asianmukaisesti. Suunnitelmien toteutuksessa on jatkossakin tärkeää varmistaa verkostojen yhtenäisyys ja jatkuvuus niin Vähäjoen ja Paattistenjoen suuntaisesti kuin kohti Aurajokilaaksoa.

Yhteenvetona Varsinais-Suomen liitto toteaa, että osayleiskaava- ja ulkoilureittisuunnitelmaehdotukset muodostavat huolellisesti valmistellun ja maakuntakaavaa pääsääntöisesti hyvin toteuttavan kokonaisuuden. Kaavatyössä on tunnistettu alueen merkittävät luonto-, virkistys- ja kulttuuriympäristöarvot, ja niiden pohjalta on rakennettu selkeä, seudullisesti vaikuttava ratkaisu. Suunnitelmat vahvistavat Turun kaupunkiseudun virkistys- ja suojeluverkoston jatkuvuutta sekä tukevat alueen monipuolista käyttöä pitkällä aikavälillä. Kaavaratkaisut tarjoavat tasapainoisen perustan tulevalle kaupunkiseutusuunnittelulle ja ohjaavat kehitystä kestäväällä tavalla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 15**Lausunto Ruskon eteläosan osayleiskaavasta**

VSLDno-2026-55

Ruskon kunnanhallitus on pyytänyt lausuntoa 11.2.2026 Ruskon eteläosan osayleiskaavaehdotuksesta 13.4.2026 mennessä.

Asian aiempi käsittely

Varsinais-Suomen liitto on 25.8.2008 antanut valmisteluvaiheessa lausunnon, jossa on korostettu tavoitteiden merkitystä osana kaavaprosessia. Lisäksi on todettu, että luonnos on valmisteltu luonnosvaiheeseen nähden riittävästi eikä sen sisältö ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Lausunnon antamisen jälkeen on Turun kaupunkiseudun maakuntakaavaa päivitetty kahdella vaihemaakuntakaavakierroksella. Lisäksi kaavavalmistelu on tämän jälkeen eriytetty kahdeksi eri kaavaksi. Liitto on osallistunut viranomaistyöneuvotteluihin 2.9.2022 ja 29.11.2024.

Kaavan aikataulu, tavoitteet ja ratkaisu

Kaavaprosessi käynnistyi vuonna 2006 Turun kaupungin ja Ruskon kunnan päätöksellä laatia osayleiskaava Turun lentoaseman ympäristöön ja Ruskon eteläosaan. Vuosina 2007–2008 järjestettiin työneuvotteluja, viran-omaisneuvottelu sekä yleisötilaisuuksia. Vuonna 2009 Turku jatkoi kaavatyötä omana työnään Ruskon jatkaessa konsultin kanssa. Valmisteluvaiheen palautteet käsiteltiin vuosina 2011–2012, jolloin myös selvityksiä ja Natura kysymyksiä tarkennettiin. Kaavan edellyttämiä selvityksiä laadittiin ja päivitettiin vuosina 2016–2025. Ehdotusvaiheeseen liittyviä neuvotteluja käytiin vuonna 2020 ja viranomaismeuvottelu vuonna 2022. Kaavatyötä on jatkettu kuntien yhteisissä työskentelyissä, ja kaavaehdotus etenee kunnanhallituksen käsittelyyn vuonna 2026, jolloin järjestetään myös yleisötilaisuus.

Kaavan tavoitteena on turvata Turun lentoaseman kehittämisedellytykset ja muodostaa sen ympäristöön sekä Ruskon eteläosaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävän logistiikkakeskuksen ja työpaikka-alueen rakentumisen. Suunnittelussa tarkastellaan uusien työpaikka ja asuinalueiden sijoittumista kiitoradan pohjois-, itä- ja länsipuolelle sekä suojelu ja virkistysalueiden ja liikenneverkon muutostarpeita. Lentoaseman läheisyys rajoittaa laajamittaista asuinrakentamista, mutta nykyistä rakennetta tiivistämällä ja uusia pientaloalueita osoittamalla voidaan kasvattaa Ruskon väestöä noin 60–100 asukkaalla (15–25 %). Kaava vastaa Ruskon työpaikkakehitykseen osoittamalla uusia toimitila, palvelu ja teollisuusalueita, joiden tavoitteena on monipuolistaa palvelutarjontaa ja hyödyntää lentoaseman kasvua. Turun lentoaseman toiminta ja sen ennustettu kasvu vuoteen 2030 vaikuttavat alueen maankäyttöön erityisesti lentomelun kautta: nykyisellä L_{den} 55 dB melualueella asuu noin 80 asukasta, ja ennustetilanteessa noin 500.

Viheralueiden riittävyys ja niiden väliset yhteydet turvataan, ja alueen ulkoilureitit säilytetään. Suunnittelualueen liikenne perustuu Vahdontiehen ja Kaharintiehen,

joiden lisäksi kaava sisältää kevyen liikenteen väyliä, uusia yhteystarpeita sekä varauksen uudelle itä-länsisuuntaiselle yhdystielle lentoaseman pohjoispuolelle. Suunnittelualueella sijaitsee myös Nuutin ampumarata, kaksi pohjavesialuetta suoja-alueineen, käytöstä poistunut kaatopaikka sekä tie ja lentoliikenteen melualueita. Lisäksi alueella on vanhoja soranotto ja louhosalueita.

Maakuntakaava

Alueella on voimassa merkintöjä ja määräyksiä seuraavista maakuntakaavoista: Turun kaupunkiseudun maa-kuntakaava (2004), Varsinais-Suomen taajamien, palvelujen ja liikenteen vaihemaakuntakaava (2018), sekä Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja varojen vaihemaakuntakaava (2021). Turun kaupunkiseudun maakuntakaavasta (2004) on voimassa kulttuuriympäristöä koskevat merkinnät ja lentomelualueet. Kaasuverkkovaraus on kumottu myöhemmässä maakuntakaavassa. Pomponrahkan Natura 2000 -alueen vesitalouden turvaamisesta on annettu erillinen suunnittelumääräys.

Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa (2018) suunnittelualue kuuluu kaupunkikehittämisen sekä teollisuuden ja logistiikan kehittämisen kohdealueisiin. Lisäksi alueelle on osoitettu taajamatoimintojen, työpaikkatoimintojen ja teollisuustoimintojen alueita, lentoliikenteen aluetta sekä yhdystie ja pääkatuvarauksia, mukaan lukien uusi yhdystie ja tieliikenteen yhteystarve.

Tuulivoimavaihemaakuntakaavassa (2014) ei osoiteta tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita Ruskon kunnan alueelle.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava (2021, lainvoimainen 2024) täydentää kokonaisuutta luonnonvarojen käytön, arvokkaiden luontoalueiden ja virkistysalueiden turvaamisen näkökulmasta.

Lisätietoja:

[Yleiskaavoitus - Ruskon kunta](#)

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin
maakunta-arkkitehti Kaisa Äijö
erikoissuunnittelija Arttu Koskinen

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää antaa Ruskon eteläosan osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa kaava-alueelle on osoitettu aluevarauksina työpaikkatoimintojen alueita (TP), teollisuustoimintojen alueita (T), virkistysalueita (V), maa- ja metsätalousalueita (M) ja lentoliikenteen alue (LL), joilla on selkeä rooli

valtakunnallisen ja maakunnallisen elinkeinorakenteen ja saavutettavuuden sekä seudullisen yhdyskuntarakenteen ja viherrakenteen kokonaisuudessa.

Maakuntakaavan tarkoituksena on ohjata alueidenkäyttöä pitkäjänteisesti siten, että työpaikka-alueet, teollisuus, liikenne ja virkistys muodostavat toimivan ja pitkällä aikavälillä kehittämisen ja kasvun mahdollistavan sekä luonnonarvojen kanssa yhteensovittavan kokonaisuuden.

Yleiskaavaehdotuksessa esitetään poikkeamia maakuntakaavan aluevarauksista. Poikkeaminen vaikuttaa pääosin perustellulta ja yksityiskohtaisemman suunnittelun tarkentamalta. Poikkeamisten vaikutuksia tulee kuitenkin arvioida erityisesti seudun työpaikkakehityksen sekä lentokenttäalueen pitkän aikavälin kehittämispotentiaalin näkökulmasta, kun TP- ja T-alueita osoitetaan maa ja metsätalous (M) sekä asumisen (A) alueiksi.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu laajoja maa ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla sallitaan maa ja metsätaloutta palveleva tuotantorakennusten rakentaminen. Taajamaksi kehittyvillä alueilla tuotantotoiminnan ohjaaminen M-alueille ei kuitenkaan ole kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaista. Suunnittelutarveluonteinen tuotantorakentaminen logistiikan ja teollisuustoimintojen kehittämisvyöhykkeellä ei tue pitkäjänteistä ja johdonmukaista maankäytön kehittämistä, ja merkintä on siten ristiriitainen kehittämisvyöhykkeen tavoitteiden kanssa. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että aktiivinen tuotanto ja työpaikkatoiminta tulee ensisijaisesti osoittaa yleiskaavassa aktiivisen maankäytön alueina ja asemakaavoitettavina varauksina, erityisesti olemassa olevan toiminnan ja infra-struktuurin yhteydessä. Tämä koskee erityisesti lentokentän pohjoispuolista aluetta, joka on maakuntakaavassa osoitettu työpaikkatoimintojen alueeksi (TP). TP-alueiden huomioiminen yleiskaavassa tukee seudun elinkeinokehitystä ja luo edellytyksiä lentokenttäalueen hallitulle ja vaihteittaiselle kehittämiselle maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti.

Maakuntakaavan virkistysalueiden, suojelualueiden ja ulkoilureittien verkosto turvaa Turun kaupunkiseudulla luonnon monimuotoisuutta ja kytkeytyneisyyttä sekä virkistysalueiden ja -reittien riittävyttä, kattavuutta ja jatkuvuutta. Osayleiskaava-alueella kaupunkiseudun viherrakenteen kannalta keskeisiä kohtia ovat erityisesti Ruskonjoen muodostama viherkäytävä, Ruskon kirkonkylän ja Yli-Maarian välinen alue, sekä näiden kahden välinen ja Yli-Maariasta edelleen itään jatkuva poikittainen yhteys. Maakuntakaavan virkistysaluemerkinnät toimivat myös lähivirkistysalueina sekä asuinalueiden ja lentokentän ja sen ympäristön työpaikka- ja teollisuusalueiden välisinä suojaviheralueina.

Osayleiskaavaehdotuksessa yhteydet on osoitettu maa- ja metsätalousmerkinnöillä ja osin ulkoilureittien merkinnöillä. Maa- ja metsätalousalueet, joille on osoitettu ulkoilun ohjaamistarvetta tai erityisiä ympäristöarvoja, toteuttavat maakuntakaavan tavoitteita hyvin. Osin yhteydet on kuitenkin osoitettu tavanomaisina maa- ja metsätalousalueina. Maakuntakaavan toteutumisen näkökulmasta näitä kohtia on syytä harkita osoitettavaksi niiden merkityksen tunnistavalla merkinnällä. Erityisesti kaava-alueen pohjoisosassa Santalankulmalla maakuntakaavaan ohjeellinen ulkoilureitti kohti pohjoista on huomioitava ja viheryhteys osoitettava vahvemmin kuin kapealla maa- ja metsätalousmerkinnällä.

Huomionarvoista on myös se, että M-alueiksi osoitettujen alueiden pääkäyttötarkoitus on ensisijaisesti talous-painotteinen, mikä voi johtaa nopeisiin ja merkittäviin muutoksiin lähiympäristössä ja luonnon monimuotoisuuden kokonaisuudessa erityisesti Palttametsän alueilla. Alueilla, joilla on runsaasti luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä kohteita, olisikin perustellumpaa käyttää MY-merkintää (maa ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja), joka tukee paremmin maakuntakaavan ekologisista tavoitteista.

Kaava-alueella sijaitsee maisemallisesti paikallisesti arvokkaita peltoalueita (MY/s ja MA), joiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Poikkeaminen maakuntakaavasta (V) on näiltä osin perusteltua. Maisemallisesti merkittävillä alueilla tuotantorakennusten rakentamisen mahdollistaminen ei kuitenkaan tue kaavamerkinnän alkuperäistä tarkoitusta. Näillä alueilla tulisi sallia ensisijaisesti elinkeinonharjoittamiseen liittyvien talousrakennusten rakentaminen, jotta maisema ja kulttuuriympäristöarvot säilyvät. Ehdotuksen rakennusten sijoittamista ohjaavat määräykset tukevat tätä tavoitetta jo hyvin.

Lentoliikennealueen ja siihen liittyvien meluvyöhykkeiden osalta on hyvä, että kaavoituksella on ollut käytössä Finavian melko tuore lentokonemeluselvitys. Selvityksen meluvyöhykkeiden osalta kaavan materiaalista ei täysin käy ilmi vyöhykkeiden mahdolliset muutokset 2000-luvun alussa käytössä olleisiin vyöhykkeisiin nähden, mukaan lukien maakuntakaavan Lden 55dB lentomelualue. Tältä osin kaava-aineistoa olisi hyvä tarkentaa.

Yhteenvedona liitto toteaa, että yleiskaavaratkaisussa on useita perusteltuja ja erityisesti virkistykseen hyvin soveltuvia ratkaisuja. Maakuntakaavan työpaikka-, teollisuus- ja virkistysalueita ja ulkoilureittejä koskevien tavoitteiden sekä pitkän aikavälin kehittämisreservien huomioon ottaminen edellyttää kuitenkin vielä joitakin täsmennyksiä ja vaikutusten arvioinnin syventämistä. Jatkosuunnittelussa on erityisen tärkeää tarkastella Ruskon työpaikka-alueiden kehittämispotentiaalia lentoliikenteen alueen välittömässä läheisyydessä, etenkin kun kaavaehdotus esittää asumisen lisäämistä kaava-alueen pohjoisosiin Kaharintien varrelle maakuntakaavaa laajemmin. Yleiskaavalla on keskeinen rooli valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävän työpaikka-alueen kehittämisen ohjaamisessa, mikä edellyttää maankäytön, virkistysreittien ja ekologisten yhteyksien yhteensovittamista myös Turun puolelle laadittavan yleiskaavan kanssa. Ruskon kunnalla on tässä kokonaisuudessa erinomainen mahdollisuus vahvistaa alueen toiminnallista roolia ja tukea seudullisesti kestävää ja vaihteista kehitystä.

Teknisenä korjauksena on kaavaselostustekstiä hyvä päivittää sitä osin, kun siellä on vielä viittauksia Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan ratkaisuihin, jotka ovat korvautuneet myöhemmillä vaihemaakuntakaavoilla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen Elinvoimakeskus, Lupa- ja valvontavirasto, Alueellinen vastuumuseo

§ 16

Lausunto Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Turun Topinojan Jätekeskuksen muutoshankkeen YVA-menettelytarpeesta

VSLDno-2026-67

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa siitä, aiheutuuko Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Topinojan jätekeskuksen muutoshankkeesta sellaisia ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä yksittäistapauksessa. Lausunto pyydetään 20.3.2026 mennessä.

Hankkeessa vastaanotettavien ja käsiteltävien jätteiden kokonaismäärä kasvaa nykyisestä tasosta merkittävästi, ja käsittelymenetelmien muutokset voivat vaikuttaa hajupäästöihin, vesienhallintaan, liikenteeseen sekä muihin ympäristötekijöihin. Myös kumulatiiviset vaikutukset suhteessa muihin alueen ympäristö- ja jätehuoltohankkeisiin on arvioitava.

Vaikutusten laajuus ja luonne voivat olla rinnasteisia YVA-asetuksen mukaisiin hankkeisiin.

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin
erikoissuunnittelija Timo Juvonen

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto antaa YVA-menettelyn soveltamisharkinnasta Topinojan jätekeskuksen muutoshankkeesta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että Topinojan jätekeskuksen suunniteltu toiminnan laajentuminen kasvattaa vastaanotettavan ja käsiteltävän jätteen määrää huomattavasti sekä muuttaa jätteenkäsittelyn prosesseja. Hankkeen sisältö ja sen mahdolliset vaikutukset, mukaan lukien hajupäästöt, vesienhallinta, liikennevaikutukset ja kumulatiiviset vaikutukset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne voivat olla merkittäviä YVA-lain tarkoittamalla tavalla.

Liitto katsoo, että hankkeen vaikutusten laatu ja laajuus edellyttävät kokonaisvaltaista ja läpinäkyvää vaikutusten arviointia, jotta ympäristövaikutukset, riskit ja lieventämistoimet voidaan arvioida riittävällä tarkkuudella ja jotta vaikutusten yhteensovittaminen alueen maankäytön ja muiden hankkeiden kanssa voidaan varmistaa.

Varsinais-Suomen liitto toteaa lisäksi YVA-menettelyn tuovan toiminnanharjoittajalle vahvan taustatiedon ja perustan mm. jätekeskuksen toimintojen luvitusvaiheissa.

Varsinais-Suomen liitto puoltaa YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 17

Lausunto Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko - Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen YVA-ohjelmista

VSLDno-2026-72

Oheismateriaali

- 1 LIITE 1 lausuntoon kansallisen vetyverkon YVA-ohjelmista
- 2 LIITE 2 lausuntoon vetyverkon YVA-ohjelmasta L-Suomi
- 3 LIITE 3 lausuntoon vetyverkon YVA-ohjelmasta E-Suomi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Gasgrid Oy:n kansallisen vetyverkon Lounais-Suomen osuudesta 31.3.2026 (LVV-U/45954/20269) mennessä; ja Etelä-Suomen osuudesta 8.4.2026 mennessä (LVV-U/32454/202).

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa. Siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia sekä anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Putket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja niille lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. Rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, mutta metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana.

Hanke on jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Varsinais-Suomessa vetyverkon reittilinjat osuvat sekä Lounais-Suomen että Etelä-Suomen YVA-osuuksille (ks. liitteen 1 teemakartta). Suunniteltua vetyverkkoa on yhteensä hieman yli 200 km juuri Varsinais-Suomen alueella.

Reittisuunnittelun periaatteista

Suunnittelutyössä Gasgrid on huomionut siirtotarpeet, keskeiset toimijat, vuoropuhelun osallisten kanssa sekä yhteydet Ruotsiin ja tuleviin meriputkiyhteyksiin. Reittisuunnittelussa on huomioitu myös asutus, luontokohteet, infra- ja energiaverkot sekä tulevaisuuden kaavoitus- ja kehitystarpeet. Reittiä on muokattu useissa vaiheissa ja sidosryhmäkeskustelujen pohjalta, jotta se palvelisi teollisuusalueita ja välttäisi herkkiä kohteita. Putkiston sijoittelussa on painotettu turvallisuutta sekä ympäristö- ja maankäyttökijöitä. Reitityksessä on suosittu peltoalueita mahdollisuuksien mukaan, koska vaikutukset nykyiseen maankäyttöön ja ympäristöön ovat vähäisempiä ja lyhyempiä kuin metsissä. Lisäksi on vältetty mm. tiheää asutusta ja arvokkaita luontokohteita huomioiden kuitenkin se, että siirtoputki tulee sijoittaa tulevaisuuden teollisuusalueiden läheisyyteen. Asutukseen ja rakennuksiin on jätetty vähintään 30 metrin suojaetäisyys

Varsinais-Suomen liitto on käynyt aktiivista vuoropuhelua Gasgridin kanssa jo lähes kahden vuoden ajan. Hankkeesta on keskusteltu ja siitä on tiedotettu myös liiton yhteistyöverkostoissa, etenkin aluesuunnittelun yhteistyöryhmässä. Hanketta on esitelty myös Varsinais-Suomen aluesuunnittelujaostolle ja maakuntahallitukselle.

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin
erikoissuunnittelija Kristina Karppi

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Kaavatilanne

Taajama-alueilla vedyn kansallinen siirtoverkko kulkee useiden yleis- ja asemakaavojen alueilla Varsinais-Suomessa. Pääosin se sijoittuu kuitenkin Varsinais-Suomen maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisille alueille. Reitin varrella on maakuntakaavassa vähemmässä määrin myös liikenneväylien, virkistysalueiden, pohjavesialueiden ja maisemallisesti arvokkaiden alueiden

merkintöjä sekä taajamatoimintojen ynnä työpaikka- ja teollisuusalueiden merkintöjä. Reittilinjaus ei ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavan kanssa. Linjaus on huomioitu myös vireillä olevassa Varsinais-Suomen vesien ja voimien vaihemaakuntakaavatyössä.

Varsinais-Suomen liitto pyytää YVA-prosessissa kiinnittämään erityistä huomioita kahteen Salon seudulla olevaan risteämään V-S maakuntakaavan rakennetun kulttuuriympäristön merkintöjen kanssa: Perniön kartanot ja suurtilat/Lintilä RKY Perniön taajaman itäpuolella sekä Ylisjärven kulttuurimaisema ja Ruotsalan kylä, RKY-alue ja Ruotsalan muinaisjäännösalue Kosken taajaman pohjoispuolella. Kummallakin näistä kohteista linjaus kulkee pääosin pelloilla. Mahdolliset haitalliset vaikutukset kohteisiin on silti syytä lieventää mahdollisimman vähäisiksi yksityiskohtaisen suunnittelun ratkaisuin. Sama koskee niitä V-S maakuntakaavan taajama-alueita, pohjavesialueita ja maisemallisesti arvokkaita alueita, joiden läpi tai joiden läheltä reittilinjaus menee.

Kansallisen vetyverkon Lounais- ja Etelä-Suomen osuuksien YVA-ohjelmista

Vetyverkon YVA-ohjelmat ovat kokonaisuuksina kattavia ja asianmukaisia Varsinais-Suomen alueella. Niiden sisällöt, suunnitellut menetelmät ja lähtötietoaineistot on kuvattu selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti. Ohjelmien alustavien arvioiden mukaan vetyverkon merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat vaikutuksia

- maankäyttöön
- ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen
- elinkeinoihin
- maisemaan
- rakennettuun kulttuuriympäristöön
- pintavesiin ja pohjaveteen
- luonnon monimuotoisuuteen.

Vaikutusten osajoukoille on määritelty eri suuruiset vaikutusalueet vetyverkosta; esimerkiksi 300 m ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä 500 m pohjavesiin.

YVA-ohjelmissa kiinnitetään erityistä huomiota myös turvallisuusnäkökulmiin sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin yhtenä vaikutusten osajoukkona. Myös eri hankkeiden yhteisvaikutusten arviot ovat mukana arviointiohjelmassa.

Haittojen ehkäisemiseen ja vaikutusten lieventämisen suunnitteluratkaisuilla viitataan lyhyesti kappaleissa 6.9. Lieventämisen tavat olisi syytä lisätä osaksi kutakin vaikutusten osajoukkoa arviointityössä ja YVA-selostuksissa.

Päätös

Merkitään tiedoksi, että Anna-Leena Yli-Jama ilmoitti olevansa intressijäävi ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 18

Lausunto Oripään Varsinais-Suomen biojalostamon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VSLDno-2026-78

Oheismateriaali

1 LIITE 1 lausuntoon Oripään biojalostamon YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Oripään biojalostamon YVA-ohjelmasta 27.3.2026 mennessä (LVV-U/32458/2026).

Wega Group Oy suunnittelee biojalostamo Oripäähän. Laitoksen on tarkoitus tuottaa uusiutuvaa energiaa Lounais-Suomen alueelta kerätyistä lannoista sekä maatalouden ja elintarviketeollisuuden sivuvirroista. Laitos tuottaa biometaaniamia ja hiilidioksidia, joka voidaan käyttää nesteytettynä tai jalostaa vedyn kanssa e-metaaniksi. Lisäksi laitoksella valmistetaan pelloilla hyödynnettäviä lannoitustuotteita. Hankevaihtoehdosta riippuen tuotetun metaanin energiasisältö on 200 GWh tai 340 GWh vuodessa.

Biojalostamo sijoittuu Oripään Grönkullaan noin kaksi kilometriä pohjoiseen Oripään keskustasta, kantatie 41 läheisyyteen. Varatun kiinteistön koko on noin 47 hehtaaria, ja laitos sijoittuu molemmissa tarkasteluvaihtoehdoissa noin 20 hehtaarin kokoiselle alueelle. Laitosalue on metsätalousaluetta, eikä sillä ole rakennuksia. Sähkönsiirtoreitit sijoittuvat laitosalueesta luoteeseen ja kohti etelää joko Oripään tai Pöytäsuon sähköasemalle. Reittivaihtoehdot sijoittuvat maa- ja metsätalousalueille.

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Rakennetaan biojalostamo noin 625 000 tonnin syötemäärällä. Biometaaniamia tuotetaan 13 900 tonnia ja nesteytettyä hiilidioksidia 35 000 tonnia.
- VE2: Rakennetaan biojalostamo noin 625 000 tonnin syötemäärällä. Biometaaniamia tuotetaan 13 900 tonnia ja e-metaaniamia 9 900 tonnia.
- SVEA: Suunniteltu sähkönsiirtoreittivaihtoehto (110 kV ilmajohto, 6,4 km) sijoittuu laitosalueesta lounaaseen kääntyen kaakkoon Oripään keskustan eteläpuolella olevalle sähköasemalle.
- SVEB: Suunniteltu sähkönsiirtoreittivaihtoehto (110 kV ilmajohto, 11 km) sijoittuu laitosalueesta lounaaseen ja edelleen etelään Isorahkan länsipuolelta Pöytäsuolla olevalle sähköasemalle.

Valmistelija/lisätiedot

suunnittelujohtaja Heidi Saaristo-Levin
erikoissuunnittelija Kristina Karppi

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Kaavatilanne

Hankealalla ei ole asemakaavaa, mutta Oripään oikeusvaikutukseton keskustan osayleiskaava vuodelta 1996. Osayleiskaavassa laitosalue sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle. Hankkeeseen liittyy joko asemakaavoituksen käynnistäminen tai puhtaan siirtymän sijoittamisluvan hakeminen (897/2024 43 a §).

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa hankeala sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, ja sen suunnittelumääräyksessä kehoitetaan huomioimaan ympäristö- ja maisemanäkökohdat: *"Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja."* Hankealueen itäpuolella on lisäksi kantatie 41:n merkintä ja pohjoispuolella vesijohdon merkintä. Suurjännitelinjat, joihin hanke pyritään liittynöillä yhdistämään, ovat selvästi hankealueen eteläpuolella. Lisäksi hankealueen välittömässä läheisyydessä, sen länsipuolella sijaitsee myös Saarikon merkittävä rakennetun ympäristön kokonaisuus. Oripäänkankaan pohjavesialue on hankealueesta noin kilometrin itään. Oripään taajamatoimintojen alue on lähellä, noin 0,5–1 kilometrin etäisyydellä hankkeesta itään ja etelään.

YVA-ohjelman maakuntakaavamerkintöjen kuvauksessa on pieni tekninen virhe, joka on syytä korjata: maa- ja metsätalousvaltaisen alueen kuvaukseen on liitetty virkistysalueiden aluemarkintä.

Hankkeen YVA-ohjelmasta

Biojalostamon YVA-ohjelma on kokonaisuutena kattava ja asianmukainen. Sen sisällöt ja suunnitellut menetelmät on kuvattu selkeästi ja uskottavasti. Ohjelman alustavan arvion mukaan hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät liikenteeseen, meluun, ilmanlaatuun ja hajuun. Lisäksi vaikutuksia syntyy luonnonympäristöön ja vesistöön paikallisesti hankealueen lähellä, erityisesti rakentamisvaiheen aikana. Myönteisiä ympäristövaikutuksia syntyy puolestaan ravinnekierron parantumisesta, ravinteiden vähenemisestä vesistöissä ja Saaristomeressä sekä uusiutuvan energian tuotannosta. Myös elinkaaren ilmastovaikutusten arvioimisen tapa on asianmukainen. Huomiota kannattaa silti kiinnittää siihen, mitä polttoaineita bio- ja e-metaanin oletetaan korvaavan. Vertailulaskenta tulee tehdä kotimaisen kokonaisenergiankulutuksen nykyisen tai mieluiten hankkeen tuotantovaiheeseen tulevaisuusprojisoidun elinkaaren khk-päästöjen keskiarvon mukaan – ei siis kokonaan fossiilisiin polttoaineisiin. YVA-ohjelmassa kiinnitetään huomiota myös muiden muassa onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutuksiin, asukas-, maisema- ja yhteisvaikutuksiin sekä vaikutusten lieventämisen keinoihin.

Hanke tukee osaltaan Saaristomeri-, energia- ja ilmastotavoitteita Varsinais-Suomen strategiassa, Saaristomeriohjelmassa sekä Varsinais-Suomen ilmastotiekartassa. Myönteisten ympäristövaikutusten lisäksi hanke vahvistaa myös alueellista huoltovarmuutta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 19

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska kyseessä ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä asia tai liitolla ei ole niistä erityistä lausuttavaa. Lisäksi Varsinais-Suomen liitto toteaa, että toimijalla on vastuu huolehtia siitä, että suunnitelmat ja prosessit täyttävät lakien ja asetusten vaatimukset.

1. Liedon kaupunki: Liedon rakennusjärjestysehdotus (44/9.2.2026)
2. Uudenkaupungin kaupunki: Iso-Hylkimyksen ranta-asetus (50/10.2.2026)
3. Paraisten kaupunki: Kestikievarinkujan asemakaavanmuutos (51/10.2.2026)
4. Kemiönsaaren kunta: Kemiönsaaren Västanfjärdin uuden paloaseman asemakaavamuutos (56/12.2.2026)
5. Kemiönsaaren kunta: Djupvikuddenin ranta-asetus (57/12.2.2026)
6. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavanmuutos, Rävskäret (58/12.2.2026)
7. Kemiönsaaren kunta: Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavanmuutos, Toronskäret II (59/12.2.2026)
8. Ruskon kunta: Lähteenmäen asemakaavan laajennus ja muutos (60/12.2.2026)
9. Pyhärannan kunta: Pyhärannan Kalkasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asetusmuutosluonnos (61/12.2.2026)
10. Ympäristöministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi ulkoilulain päivittämiseksi (65/18.2.2026)
11. Oikeusministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi vesilain muuttamisesta (66/19.2.2026)
12. Pöytyän kunta: Pöytyän Härkävuoren yritysalueen asemakaavan laajennus ja muutos (76/24.2.2026)
13. Maa- ja metsätalousministeriö: Happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden strategia (79/27.2.2026)
14. Uudenkaupungin kaupunki: Hahtemaa-Niittuluoto ranta-asetusmuutos- ja -laajennusluonnos (84/4.3.2026)
15. Taivassalon kunta: Ahainen-Tuomoinen ranta-asetusmuutosluonnos (86/4.3.2026)
16. Ympäristöministeriö : Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 8 §:n muuttamiseksi (94/6.3.2026)
17. Maskun kunta: Maskun Nivolan ja Lankokujan asemakaavanmuutos (102/10.3.2026)
18. Naantalin kaupunki: Naantalin Aholankadun asemakaavamuutos (109/11.2.2026)

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaosto päättää ilmoittaa edellä mainituille tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 20

Muut asiat

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Saaristo-Levin, suunnittelujohtaja

Aluesuunnittelujaoston 20.4.2026 kokous pidetään sähköisenä kokouksena (Teams).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.